

Odbor za kulturo in izobraževanje

2020/2265(BUI)

26.2.2021

MNENJE

Odbora za kulturo in izobraževanje

za Odbor za proračun

o smernicah za proračun za leto 2022 – oddelek III
(2020/2265(BUI))

Pripravljavec mnenja: Romeo Franz

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za kulturo in izobraževanje poziva Odbor za proračun kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. je globoko zaskrbljen, ker je prekinitev šolanja, kakršne ne pomnimo, zaradi pandemije COVID-19 povečala vrzel v izobraževanju, s tem pa tudi neenakosti v naših izobraževalnih sistemih; poziva Komisijo, naj okrepi usklajevanje pristopov s posebnimi ukrepi za vključevanje, namenjenimi preprečevanju nadaljnjega zaostanka invalidov, prikrajšanih otrok in študentov, ki prihajajo iz ranljivih in marginaliziranih okolij;
2. poudarja, da je kriza zaradi COVID-19 povzročila občutne spremembe, saj se premikamo proti prehodu na digitalno izobraževanje; poudarja, da veliko učencev nima potrebne opreme in spletne infrastrukture, da bi sodelovali v digitalnem izobraževanju, in poudarja, da je treba izboljšati dostop do poučevanja na daljavo in učnega gradiva na vseh ravneh, v šolskem in akademskem izobraževanju, pa tudi do vseživljenjskega učenja, da bodo lahko vsi pedagoški delavci in učenci sodelovali v kakovostnem izobraževanju oziroma ga prejeli; prav tako opozarja na ovire, s katerimi se zaradi pandemije COVID-19 pri vsakodnevnem delu srečujejo izobraževalne in raziskovalne ustanove;
3. poziva Komisijo, naj okrepi prizadevanja, da bi raziskovalcem, učiteljem in njihovim ustanovam zagotovili ustrezno infrastrukturo in orodja, npr. digitalno tehnologijo, programsko opremo in finančno podporo za tečaje usposabljanja o izvajanju digitalnih tečajev, da bi premostili vse večjo vrzel v izobraževanju in premagali težave pri uspešnem izvajanju raziskav, do katerih prihaja zaradi pandemije; meni, da trenutno obstaja možnost, da bi z dodatno finančno podporo za priložnosti na področju izobraževanja in inovacij povečali odpornost in blaginjo v prihodnosti;
4. poziva Komisijo, naj preuči možnost preusmeritve neporabljenih ali prihranjenih sredstev v programe na področju kulture, izobraževanja, mladih, športa in medijev;
5. ugotavlja, da je bil prehod na digitalno izobraževanje zaradi pandemije nujen, vendar se že podajajo predlogi za nove, hibridne modele izobraževanja, ki združujejo tradicionalne in digitalne module; zato predlaga ukrepe, na podlagi katerih digitalno izobraževanje ne bo potekalo na račun financiranja tradicionalnih modelov izobraževanja; opozarja, da je cilj šolanja navsezadnje spodbujati izgradnjo družbe in kohezijo, to pa je mogoče doseči predvsem s tradicionalnimi modeli izobraževanja;
6. meni, da je izobraževanje eden od stebrov demokracije; je zaskrbljen zaradi porasta nacionalnega populizma, napačnih informacij in družbene polarizacije od evrske krize leta 2010; zato meni, da bi morala Komisija povečati sredstva na tem področju, zlasti za spodbujanje državljske vzgoje EU in državljske udeležbe v programu Erasmus+, evropski solidarnostni enoti ter programu za pravice in vrednote, da bi spodbudila občutek skupne pripadnosti;
7. je prav tako zaskrbljen zaradi nesorazmerno resnih posledic pandemije za kulturni in ustvarjalni sektor in panoge ter sektorje, povezane s športom, ki imajo ključno vlogo pri

ustvarjanju gospodarske rasti in zaposlovanja, zlasti za MSP, ter pri spodbujanju socialne kohezije in blaginje skupnosti, za katere je sedanja kriza povzročila resne gospodarske in socialne težave; poziva Komisijo, naj sprejme vse potrebne in primerne ukrepe in podpre upravičence programov Unije na teh področjih ter poveča število financiranih projektov, pri tem pa prizna posebno vlogo, ki jo igrajo ti sektorji pri premagovanju družbenih izzivov, s katerimi se soočamo, med prednostne naloge pa uvrsti povrnitev izgubljenih delovnih mest;

8. znova poudarja, kako pomembno je v okviru evropskega semestra izvajati posebna priporočila za kulturo, mlade, izobraževanje, šport in medije, in sicer z dodelitvijo zadostnih proračunskih sredstev za s tem povezane programe;
9. opozarja, da je Evropski parlament kulturo in izobraževanje opredelil kot prednostna sektorja, ki si zaslužita podporo iz mehanizma za okrevanje in odpornost; zato poziva države članice, naj vsaj 2 % celotnega proračuna iz nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost namenijo kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju in panogam, 10 % naložbam v kakovostno in vključujoče izobraževanje, oziroma povedano drugače, izobraževanju, ki si prizadeva doseči odličnost, ki zagotavlja usposabljanje na področju znanj in spretnosti prihodnosti, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti vprašanju dostopa do digitalnega izobraževanja, 20 % pa digitalnemu prehodu, ki bi ga bilo treba delno nameniti posebnim potrebam, ukrepom in politikam, povezanim s kulturnim, izobraževalnim, mladinskim, medijskim in športnim sektorjem;
10. poudarja, da morajo države članice iz nacionalnih proračunov zagotoviti tudi zadostno in obsežno podporo kulturi ter izobraževanju in usposabljanju; poziva države članice, naj preusmerijo strukturalna sredstva ter podprejo prizadete sektorje, med drugim prek naložbene pobude v odziv na koronavirus (CRII) in naložbene pobude v odziv na koronavirus plus (CRII+) v okviru kohezijske politike;
11. globoko obžaluje, da so se proračunska sredstva za evropsko solidarnostno enoto v primerjavi s prvotnim predlogom Komisije bistveno zmanjšala; ceni, da je Parlament v obdobju 2022–2027 zagotovil znatna povečanja sredstev za programa Erasmus+, Ustvarjalna Evropa ter program za pravice in vrednote, ki bodo izhajala predvsem iz glob; poziva Komisijo, naj poveča jasnost glede časovnega razporeda in dodeljevanju teh glob; poudarja, da je treba dodatno povečati finančno podporo po letu 2022, da bi izobraževalnemu ter ustvarjalnemu in kulturnemu sektorju ter panogam pomagali pri rasti in okrevanju po krizi zaradi COVID-19; poziva Komisijo, naj čim bolj poveča sinergije in uporabi dopolnjevanje med temi programi in drugimi programi v sedanjem večletnem finančnem okviru; vztraja, da bi bilo treba prek sklada InvestEU dodeliti zadostna sredstva za kulturni in ustvarjalni sektor ter panoge;
12. poziva Komisijo, naj kulturne raziskave vključi v program Obzorje, saj je pred kulturo izziv, kako se prilagoditi digitalnemu prehodu, ki se je zaradi pandemije COVID-19 nenadoma še pospešil, pri tem pa ni bilo predhodnih priprav; meni, da so pandemija in ukrepi, povezani s higienskimi protokoli, ustvarili tudi nujno potrebo po novih in inovativnih oblikah kulturnega in umetniškega ustvarjanja, produkcije in uprizarjanja, in sicer vzdolž celotne dobavne verige v kulturi; zato poudarja, da je zelo pomembno finančno podpreti ustrezne raziskave v kulturnem in ustvarjalnem sektorju;

13. poziva k izvajanju prednostnih nalog, programov in politik EU na področju izobraževanja, kulture, mladih, medijev in športa; poziva k celovitemu in pravočasnemu izvajanju akcijskega načrta EU za digitalno izobraževanje in evropskega izobraževalnega prostora;
14. poudarja, da je kriza zaradi COVID-19 v večini primerov ustavila izobraževanje v športu, in poziva, naj se okrepijo prizadevanja za vzpostavitev in nadaljevanje tovrstnega izobraževanja po vsej Evropi, obenem pa se temu sektorju pomaga pri digitalizaciji, ne da bi to vplivalo na kakovost dejavnosti;
15. je močno zaskrbljen, kako kriza zaradi COVID-19 vpliva na mlade, ko gre za izobraževanje, duševno dobro počutje in zaposlovanje; poziva, naj se pravočasno sprejme jamstvo za otroke in odločno izvaja jamstvo za mlade v državah članicah;
16. poudarja, da je treba povečati finančno podporo za kulturno dediščino, saj bodo posledice pandemije prispevale k splošnim izzivom in dodatno ogrozile dediščino; opozarja, da so se vzdrževalna dela ustavila ali močno omejila, higienski protokoli terjajo pomemben del osebja in finančnih sredstev, ki so na voljo, nezakonita trgovina z artefakti se je med omejitvami gibanja povečala, ker so se zmanjšali postopki varovanja in število uslužbencev, stanje spomenikov pa je čedalje slabše tudi zaradi podnebnih sprememb in degradacije okolja, ki prinašajo dodatne izzive za ohranjanje kulturne dediščine; zato poziva Komisijo, naj okrepi finančno podporo, namenjeno izključno dediščini;
17. poziva Komisijo, naj izvaja določbe o vključevanju programa Erasmus+ in evropske solidarnostne enote, tako da v šestih mesecih po začetku njune veljavnosti vzpostavi okvir za vključevanje in nacionalnim agencijam pomaga pri oblikovanju akcijskih načrtov, vključno s komunikacijskimi načrti, s katerimi bi ozaveščali evropske državljane in dosegli sodelujoče in upravičence, ki bi jih zadeva utegnila zanimati; poudarja, da bodo za to potrebni posebni ukrepi finančne podpore;
18. pričakuje, da se bo znatno povečalo financiranje evropske solidarnostne enote za prostovoljstvo, saj gre za dejavnost, ki temelji na izkušnjah, krepi socialno kohezijo in solidarnost ter se osredotoča predvsem na mlade; poudarja, kako je pomembno omejiti dejavnosti znotraj držav na 20 % in ohraniti okvirni proračunski delež 6 % za humanitarni sklop, hkrati pa povečati razvoj zmogljivosti v tem sklopu;
19. pozdravlja rešitev, sprejeto s povečanjem starostne omejitve na 35 let za prostovoljce evropske solidarnostne enote v humanitarnem sklopu, zlasti možnost, da se za usposabljanje in optimizacijo učnih koristi za mlajše prostovoljce z izboljšanjem krepitve zmogljivosti vključijo strokovnjaki in trenerji, za katere ne velja starostna omejitev;
20. opozarja, da je treba evropski zeleni dogovor upoštevati, integrirati in vključiti v proračun za vse ukrepe EU, tudi na področju izobraževanja, kulture in inovacij; poudarja, da bo povečanje znanja, inovativnih idej in opolnomočenja državljanov, zlasti mladih, pripomoglo k varstvu ekosistemov in biotske raznovrstnosti ter pospešilo prehod na podnebno nevtralno Evropo do leta 2050;
21. je prepričan, da imajo kulturni in ustvarjalni sektor ter panoge ključno vlogo pri

spodbujanju sprememb vedenja, ki so potrebne za uresničitev tega prehoda; odločno poziva Komisijo, naj v programe financiranja evropskega zelenega dogovora vključi tudi izobraževalne in kulturne dejavnosti, saj zagotavljajo najučinkovitejša orodja, s katerimi bi znatno spremenili potrošniške in proizvodne navade, poseben poudarek pa bi namenili mladim;

22. pozdravlja ustvarjalno in interdisciplinarno pobudo novi evropski Bauhaus, ki bo prispevala k oblikovanju in izgradnji trajnostne prihodnosti; meni, da ima kulturni in ustvarjalni sektor ključno in bistveno vlogo pri razvoju in oblikovanju te pobude; meni, da bi novi evropski Bauhaus lahko prispeval k okrevanju kulturnega in ustvarjalnega sektorja ter panog po krizi zaradi COVID-19; vztraja, da se pobuda ne bi smela financirati iz programa Ustvarjalna Evropa; meni, da bo uspeh pobude odvisen od njene zmožnosti ustvarjanja sinergij med programi EU;
23. poziva k celovitemu pregledu odhodkov EU za multimedijske ukrepe ter jasnejši in predvidljivejši strategiji sodelovanja, da bi med državljani izboljšali poznavanje in razumevanje zadev EU;
24. se zavezuje, da bo v okviru letnega proračunskega postopka skrbno spremljal letne delovne programe, da se bo zagotovila pravilna poraba v skladu z ustreznimi uredbami in da se delovni programi ne bodo uporabljali kot instrumenti za oblikovanje politik; v zvezi s programom Erasmus+ pričakuje, da bodo proračunske vrstice iz predloga proračuna za leto 2022 jasno razlikovale med sredstvi za izobraževanje in usposabljanje, ki se upravljajo neposredno, in tistimi, ki se upravljajo posredno;
25. poziva Komisijo, naj pripravi odprto in pregledno oceno ciljev v zvezi s kulturnimi, izobraževalnimi, mladinskimi, medijskimi in športnimi dejavnostmi pri izvrševanju proračuna ter jo da na voljo Evropskemu parlamentu;
26. poziva Komisijo, naj dejavno podpre pilotne projekte, ki jih je začel Evropski parlament, da bi povečala prepoznavnost ter omogočila celovito izvajanje in oblikovanje uspešnih pobud.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	25.2.2021
Izid končnega glasovanja	+ : 25 - : 2 0 : 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Aleksis Jeorgulis (Alexis Georgoulis), Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Ryszard Antoni Legutko, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Monica Semedo, Andrej Slabakov (Andrey Slabakov), Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Teodoros Zagorakis (Theodoros Zagorakis), Milan Zver
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Marcel Kolaja

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

25	+
ECR	Dace Melbārde
ID	Gilbert Collard
PPE	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Teodoros Zagorakis (Theodoros Zagorakis), Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
The Left	Aleksis Jeorgulis (Alexis Georgoulis), Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja

2	-
ECR	Ryszard Antoni Legutko, Andrej Slabakov (Andrey Slabakov)

1	0
ID	Gianantonio Da Re

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani